Фітосанітарний стан
сільськогосподарських рослин
26 жовтня 2018 року

Агрокліматичні умови (поступове зниження температури повітря в нічні та денні години, в південних та західних регіонах опади та сильний поривчастий вітер) звітного періоду уповільнили активний розвиток і шкідливість **сисних** шкідників **(злакові попелиці, цикадки)** у посівах ***озимих зернових*** культур. Триває малоактивне живлення **злакових мух (шведської, гессенської, чорної пшеничної, опомізи),** за чисельності 0,6-2,0 екз. на кв.м, пошкоджено 0,5-2% рослин.

Рослини озимих колосових культур здебільшого знаходяться у фазах сходи – 3-й листок, початок кущення, озимий ріпак - у фазах сходи – 5-8 листочків, формування розетки. Стан посівів характеризується в основному як задовільний, на окремих площах сходи зріджені, що зумовлено недостатньою кількістю вологи в ґрунті під час посіву культур.

В степових, подекуди лісостепових областях, після випадіння опадів, у посівах **озимої пшениці**, розміщених здебільшого після стерньових попередників, активізувалось живлення личинок **хлібного туруна (жужелиці),** які за середньої чисельності 0,2-2, екз. на кв.м пошкодили до 7% рослин. Також, у посівах живляться гусениці **озимої совки** старших віків, які за чисельності 0,3-2 екз. на кв.м пошкодили до 5% рослин. Вищезазначені погодні умови сприяли розвитку та поширенню хвороб, насамперед у ранніх загущених посівах ***озимої пшениці***, де **борошнистою росою, септоріозом, бурою листковою іржею, кореневими гнилями** уражено 2-6% рослин (Львівська, Черкаська обл.).

За порогової чисельності личинок туруна у фази сходи - 3-й листок озимої пшениці 1- 2, початок кущення 2-3 і більше та 2-3 екз. на кв.м гусениць озимої совки проводять крайові або суцільні обробки посівів дозволеними інсектицидами. Проти хвороб за необхідності (у фазу кущіння) рослини оздоровлюють дозволеними фунгіцидами відповідно до «Переліку».

Повсюди у посівах ***озимого ріпаку*** триває живлення несправжніх гусениць **ріпакового пильщика**, де ними пошкоджено 4-6% рослин у слабкому та середньому ступенях. Переважно у степових та лісостепових областях **хрестоцвіті блішки** за чисельності 1-3 екз. на кв.м пошкодили 5-10% рослин. Також у посівах культури харчуються **попелиці**, **ріпаковий листкоїд**, **білани**, **листогризучі совки**. У західних та центральних областях через зниження температури повітря активність шкідників знизилась. В осередках 2-8% рослин озимого ріпаку уражені **пероноспорозом**, **фомозом**, **альтернаріозом**, **білою плямистістю**. У фазі 4-5 справжніх листків за наявності інфекції та для стримування росту листя та підвищення стійкості до екстримальних погодних умов посіви обприскують рекомендованими фунгіцидами.

Продовжується повсюдне переселення **мишоподібних гризунів** у посіви ***озимих пшениці, жита, ячменю*** та ***ріпака***, де 5-27, макс. 50% площ (Вінницька, Волинська, Житомирська, Тернопільська обл.) заселені колоніями шкідників у кількості 1-3, макс. 6 (Волинська обл.) на гектарі. В ***багаторічних травах***, ***неугіддях***, ***лісосмугах***, ***неорних*** землях ураховують 1-7 (Волинської, Рівненська, Сумська, Хмельницька обл.), макс. в осередках Чернівецької, до 9 жилих колоній гризунів на гектарі.

Збереження сходів озимих культур забезпечує своєчасне виявлення та знешкодження гризунів в разі 3-5 і більше жилих колоній на гектарі через внесення в нори отруєних принад дозволених родентицидів.

В господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку.

За оперативною інформацією Головних управлінь Держпродспоживслужби про хід робіт із захисту рослин станом на **26 жовтня 2018 року**:

1. Для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських культур поставлено на ринок, з урахуванням наявних, біля **40** тис. тонн пестицидів, або **109**% до потреби пестицидів на 2018 рік, в тому числі – **23,5** тис. тонн гербіцидів, або **108%** до потреби препаратів.

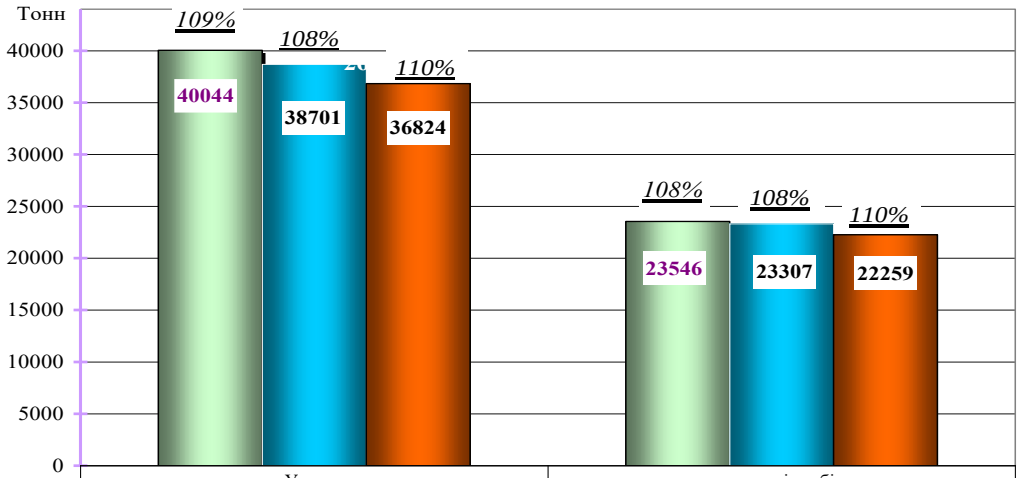

	Усього	у тому числі гербіциди
2018	40044	23546
2017	38701	23307
2016	36824	22259
2018% до потреби	109%	108%

2. В господарствах України закінчується посів озимих культур. Забезпечено протруєння більше 1,2 млн. тонн насіння озимих культур врожаю 2019 року, що становить 100% від загальної кількості посівного матеріалу, який необхідно протруїти.

3. Захист посівів сільськогосподарських культур від шкідників, хвороб та бур'янів проведений на площі всього **45,5** млн. га (в 2017 році – 43,8 млн. га), в тому числі біологічний метод захисту рослин застосовано на площі **1,8** млн.га (в 2017 році – 2 млн. га).

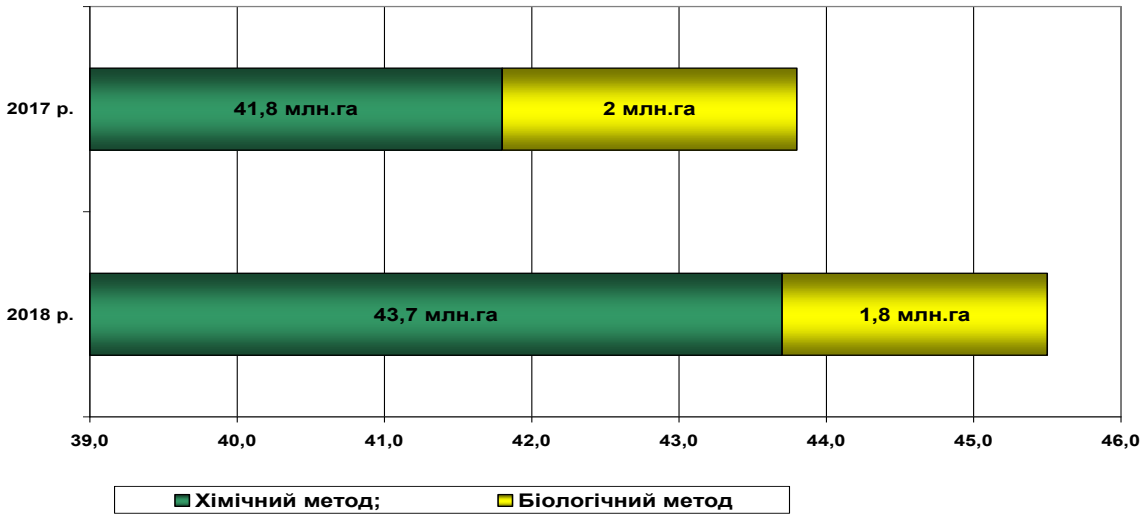

Від мишоподібних гризунів проведені захисні заходи на площі **126** тис.га (в 2017 році – 36 тис. га), в т.ч. оброблено **50,1** тис. га (в 2017 році – 11,9 тис. га) озимих зернових культур.

Для проведення всього комплексу заходів захисту рослин від шкідливих організмів всього використано **39,4** тис. тонн пестицидів і біопрепаратів. Догляд за посівами озимих культур триває